

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 5. november 2013 kl. 09:15.

Møterom 546

Til stede:

Asbjørn Strandbakken (leder)

Magne Strandberg (a)

Anneken Sperr (a)

Maria Veia Lund (b)

Kjersti Bakke Sørensen (c)

Peder Karijord (d)

Eleni Borgund (d)

Knut Martin Tande, Helle Næss og Eli Tjerandsen var til stede under behandlingen av sak 64/13.

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: Tirsdag 3. desember 2013

Sak 59-13	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 30. september 2013. Godkjent på sirkulasjon 3. oktober 2013 OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.
2	Vedtak i Den sentrale klagenemnden 7. juni og 5. september 2013: <i>Vedtak 7. juni 2013:</i> <ol style="list-style-type: none"> Sak 16/13a Klage over salærfastsettelse i fuskesak. Klagen avvist. (2012/7501) Sak 16/13b. Klage over salærfastsettelse i sak om innsyn i sperret karakter i fuskesak. Vedtak opprettholdes og klagen oversendes KD. (2012/12575). Sak 16/13b. Klage over salærfastsettelse i sak om innsyn i sperret karakter i fuskesak. Avgjørelse fra KD. (2012/12575) Sak 23/13. Klage over stengt studierett (mangelfull reservasjon etter fullført grad). Medhold. (2013/1025) Sak 27/13. Utsatt iverksettelse av utestengelse i fuskesak. (2013/632) Sak 28/13. Utsatt iverksettelse av utestengelse i fuskesak. (2013/631) Sak 29/13. Utsatt iverksettelse av utestengelse i fuskesak. (2013/630) Sak 36/13. Formell feil på eksamen. Medhold: Ny eksamen. (2013/4528) <i>Vedtak 5. september 2013:</i> <ol style="list-style-type: none"> Sak 39/13. Tekstsammenfall i arbeidsgruppeoppgave. Kursgodkjenning annullert. (2013/4068) Sak 40/13. Tekstsammenfall i arbeidsgruppeoppgave. Kursgodkjenning annullert. (2013/4071) Sak 41/13. Tekstsammenfall i arbeidsgruppeoppgave. Kursgodkjenning annullert. (2013/6400) Sak 42/13. Tekstsammenfall i arbeidsgruppeoppgave. Kursgodkjenning annullert. (2013/6406) Sak 43/13. Tekstsammenfall i arbeidsgruppeoppgave. Kursgodkjenning annullert. (2013/6409) Sak 49/13. Klage over at ikke udokumentert oppmøte i obligatorisk undervisning ble godkjent. Medhold. (2013/7670) Vedtakene er unntatt offentlighet og legges ikke ved protokollen. (Studentene får utskrift i hyllen sin.)
3	Tekstsammenfall studieåret 2012/2013. Statistikk utarbeidet av studieadministrasjonen. <i>SU er fornøyd med formen på denne statistikken. En slik presentasjon gjøres årvisst.</i>
4	Nasjonal konferanse: Dannelse i praksis. Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) og Universitets- og høgskolerådet (UHR) inviterer til nasjonal konferanse, 20. januar 2014. Til orientering: I fakultetsstyremøtet den 7. mai 2013 (sak 31/13) presenterte fakultetsledelsen for styret følgende syn på godtgjørelse: "Deltakelse i kurs og konferanser knyttet til studiekvalitet anses som generell kompetanseheving. Det inngår

i det fakultetet venter at den enkelte selv sørger for, for å holde seg oppdatert med hensyn til de ytre rammebetingelser for studiet og for sin egen aktivitet og rolle i studieprogrammet." Fakultetsstyret tok saksforelegget til orientering.

Sak 60-13	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1	Løypemelding årsplan.
SU uttaler	Løypemeldingen tas til orientering.
Vedtaksaker	
Sak 61-13	Forslag om nytt spesialeemne JUS286-2-A Constitution and politics. Fra Karl Harald Søvig. Litteraturlisten ettersendes.
Vedtak	Studieutvalget tilrår at fakultetsstyret oppretter emnet, og uttaler at dette synes å være en god modell for tverrfakultært samarbeid. Det tas forbehold om at litteraturlisten foreligger komplett til styremøtet.
Sak 62-13	JUS273-2-A Legal Philosophy: Endring av emnebeskrivelse. Forslag fra emneansvarlig Knut Martin Tande.
Vedtak	Emnebeskrivelsen for JUS273-2-A Legal Philosophy endres som foreslått.
Sak 63-13	JUS273-2-C Law and Justice: Endring av emnebeskrivelse. Forslag fra emneansvarlig Knut Martin Tande.
Vedtak	Emnebeskrivelsen for JUS273-2-C Law and Justice endres som foreslått.
Sak 64-13	Kvalitetssikring av undervisning og oppfølging i JUS399 Masteroppgave. Forslag fra emneansvarlige for JUS399 Masteroppgave og JUS398 Masteroppgave.
Vedtak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studieutvalget slutter seg til målsetningene og synspunktene i notatet fra kursansvarlige for masteroppgaven. 2. Sak om ressursbruk fra og med høsten 2014 behandles i SU i desember med sikte på styrebehandling 10. desember. 3. Studieutvalget får seg forelagt: <ol style="list-style-type: none"> a. Forslag til ny emnebeskrivelse fra H14 b. Mal for prosjektskisse c. Instruks for kursansvarlige d. Detaljert plan over hva som kan og bør implementeres fra V14, og hva som bør utstå til H14.
Sak 65-13	JUS250-2-C Health and Human Rights in the Welfare State. Forslag fra fungerende emneansvarlig Karl Harald Søvig om tillegg i litteraturlisten.
Vedtak	Tillegg i litteraturlisten vedtas som foreslått for JUS250-2-C Health and Human Rights in the Welfare State
Sak 66/13	JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner. Forslag fra emneansvarlig Christian Franklin om endring i emnebeskrivelse: Nytt tillatt hjelpemiddel til eksamen.
Vedtak	Endring i emnebeskrivelse vedtas som foreslått: Fauchald & Tuseth (red.): "Global and Regional Treaties", 2012 Institutt for offentlig rett blir tillatt hjelpemiddel til eksamen i JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner fra studieåret 2013/2014.

Statistikk tekstsammenfall studieåret 2012/2013

Emne	Sent inn	Retur ¹	Bare brev ²	Møter ³	Lokal henleggelse ⁴	Lokal advarsel	Lokal annullering ⁵	Nemnd ⁶			Felles klagenemnd
								Henlagt	Annullert	Utestengt	
EXFAC Juridisk forprøve	672	3	0	0	0	0	0	0	0	0	
JUS111 Forvaltningsrett I	2346	18	0	1	2	0	0	0	0	0	
JUS112 Arve- og familierett	1823	424	0	1	2	1	1	0	3	0	
JUS113 Kontraktsrett I	1515	31	7	3	2	2	3	0	0	0	
JUS114 Juridisk metode	949	3	4	0	2	0	0	0	0	0	
JUS121 NIRI	2427	10	2	2	4	1	1	0	0	0	
JUS122 Erstatningsrett	1954	18	0	6	0	0	0	0	6	5 (4x1 sem, 1x2 sem) ⁷	3. 2 stadfestet hele, 1 opphevet utestengelse
JUS123 Forvaltningsrett II	2383	32	4	0	4	2	2	0	0	0	
JUS124 Tingsrett	1674	9	0	0	0	0	0	0	1	1 (2 sem)	Stadfestet
JUS131 Kontraktsrett II	1513	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
JUS132 Pengekravsrett	1226	9	1	5	9	0	0	0	0	0	
JUS133 Rettskilde- og metodelære	962	9	0	2	0	0	0	0	2	0	
JUS134 Rettshistorie og komparativ rett	626	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter	1388	8	1	1	1	0	0	0	1	0	
JUS241 Strafferett	274	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
JUS242 Rettergang	271	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
JUS243 Allm. formuerett	291	21	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sum	22294	597	20	21	26	6	7	0	13	6	

¹ En "Retur" er én e-post. Den gjelder én besvarelse (unntaksvis to), kan gjelde én eller flere studenter, oftest en eller to.

² Standardisert "skjennebrev" sendes der overtredelsen ikke har et slikt omfang at det kvalifiserer til en sak, verken om fusk eller underkjenning av besvarelse, men der vi finner det riktig å veilede studenten med hensyn til den uheldige praksisen som er avdekket. Vil typisk også inneholde en advarsel.

³ Møter som faktisk er avholdt. I noen tilfeller er det sendt ut møteinnkalling, hvorpå det blir avdekket at en av de involverte ikke har noe med saken å gjøre, derfor kan antallet i kolonnene etter "Møter" bli høyere enn "Bare brev" og "Møter" til sammen.

⁴ Lokal henleggelse skjer typisk i minst to tilfeller: Der den ene av de involverte er helt uten ansvar for det inntrufne, og der vi på grunnlag av møtet og tekstene til at her ikke er grunnlag for sak. Ender oftest i en advarsel – se "Lokal advarsel"

⁵ Virkningen av lokal annullering (av aktuell besvarelse) avhenger av om man har margin til oppfyllelse av kravene til kursgodkjenning. Dette er ikke en sanksjon mot fusk, men et vedtak om underkjenning av besvarelse på faglig grunnlag (typisk manglende selvstendighet ved for omfattende sitering).

⁶ Den sentrale klagenemnden fatter vedtak i fuskesaker i første instans. Klageinstansen er Felles Klagenemnd. Avgjørelsene derfra kan bringes inn for domstolene. Ikke alle klagefrister er gått ut når statistikken her først lages.

⁷ Her er en felles avgjørelse for en student med forekomst både i JUS122 Erstatningsrett og JUS124 Tingsrett.

Til Studieutvalget

Sak 60/13 – 1

Fra Studieseksjonen

LØYPEMELDING: ÅRSPLAN

UTDANNING

ET OVERORDNET SIKTEMÅL FOR 2013 ER VIDEREUTVIKLING AV KULTUR OG STRUKTURER FOR IMPLEMENTERINGEN AV FAKULTETETS UTDANNINGSSTRATEGI.

Ved å etablere fysiske, digitale og strukturelle møteplasser er målet for 2013 vært å skape kultur og strukturer for implementering.

Her følger en punktvis oversikt over hvor langt fakultetet har kommet i å gjennomføre planen for utdanning for 2013 så langt.

1. MØTESTEDER

- Studieårsvise møter ble igjen arrangert ved fakultetet våren 2013. Tema for møtene var Kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning – denne gang på emnenivå. Ellers ble andre relevante problemstillinger knyttet til kursansvar og ansvar for arbeidsgrupeledere (1. og 2. studieår) tatt opp. En stor del av diskusjonen gikk også med til utfordringer og muligheter med bruken av digitale verktøy i undervisningen. En felles oppsummering fra møtene er sendt ut til alle kursansvarlige på 1. – 4. studieår.
- Vi fortsetter med møter mellom studieårsansvarlige og kursansvarlige etter avsluttet kurs.
- Det ble i oktober arrangert et møte mellom de kursansvarlige på 1. og 2. studieår, representanter for arbeidsgrupelederne, JSU, dekan og nestleder og rådgiver i studieseksjonen. Der ble arbeidsgrupeledernes rolle og deres arbeidsbelastning tatt opp.
- Arbeidsgrupeledere:
 - Etter initiativ fra vitenskapelig ansatte ble det holdt en avslutningslunsj mot slutten av vårsemesteret i år for arbeidsgrupeledere (og studenter som skriver stor masteroppgave). Fakultetet vurderer å arrangere en slik lunsj hvert år fremover.
 - Fakultetet vurderer å arrangerer julebord for arbeidsgrupelederne sammen med de aktuelle kursansvarlige i år, noe vi håper å fortsette med hvert år.
- Vi planlegger det etter hvert årvisse studieseminaret igjen andre uken i januar i 2014
- Studieseksjonen skal i løpet av høsten se nærmere på om vi kan arrangere et årlig sensormøte, f.eks. et heldagsseminar med påfølgende mottakelse/middag/mingling med egne ansatte.

2. EKSTERNE UNDERVISERE OG SENSORER

- Studieseksjonen har utarbeidet et notat med nye rutinebeskrivelser, oppdatert regelverk og maler til rekruttering og avtaler med eksterne sensorer der bl.a. fakultetets forventninger til sensorenes arbeid kommer frem i enda større grad.
- Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på sensur av mastergradsoppgavene ved de juridiske fakultetene i Oslo, Tromsø og Bergen, samt samkjøre informasjon til veiledere og studenter. Arbeidsgruppen leverte ikke sin innstilling 1. oktober, men utdanningsdekanen ved UiO følger opp saken.
- Fakultetsstyret har vedtatt regelendring der den såkalte normalfordelingen tas ut av det som gjelder karakterfastsetting og er lagt inn i reglene om utarbeiding av oppgaver til prøving av studentene.
- Studieseksjonen vurderer muligheten for å sende ut et nyhetsbrev til våre eksterne sensorer og undervisere et par ganger i semesteret med oppdateringer om hva som rører seg ved fakultetet.

3. ARBEIDSGRUPPELEDERE

- Avtroppende utdanningsdekan og studieseksjonen har opprettet en egen nettside for arbeidsgrupelederne der man åpner for bedre dialog dem i mellom og mellom kursansvarlige og gruppelederne. Opplæringsmateriale, praktisk informasjon og andre relevante ressurser er også forsøkt samlet på nettsiden. Kursansvarlige på 1. og 2. studieår har tatt positivt i mot den, og det ser ut til at alle kurs på de første to studieårene vil benytte seg av siden.
- Vi har for studieåret 2013/2014 lagt opp til at opplæringsprogrammet for arbeidsgrupelederne skal pågå gjennom hele studieåret. Utover et intensivt opplæringsseminar i semesterstartsuken, er følgende lagt til i programmet:
 - To halvdags samlinger i gruppeledelse i høst der gruppeledere for 1. og 2. studieår er differensiert i en samling hver.
 - Fakultetet vil gjennom programmet også informere arbeidsgrupelederne om forskerskolen og hvordan en ev. forskerkarriere forløper. På den måten håper vi også å rekruttere dyktige studenter til å søke ph.d.-utdanning ved fakultetet.
 - Vi er ellers i gang med å planlegge ytterligere samlinger utover vårsemesteret
- Studieseksjonen fortsetter arbeidet med å utvikle system for evaluering av den enkelte arbeidsgrupeleders arbeid. Vi regner med å ha det klart innen utgangen av året.

4. DIGITALISERING

- Studieseksjonen har utarbeidet en nettside med informasjon om fakultetets arbeid som også inneholder eksempler på opptak fra forelesninger og diskusjon mellom kursansvarlige.
- Nye nettsider for kurs: Flere og flere kursansvarlige oppretter bloggsider for kursene sine, der de kobler tekst og podcaster og/eller svarer på spørsmål fra studentene
- Deler av forelesningene på 11 av 15 kurs på 1. – 4. studieår foreligger nå som podcast.
- Vi tester ut ny studioløsning i løpet av høsten. Fakultetet har nå eget produksjonsutstyr som vil bli brukt til å lage videoer på 1., 3. og 5. studieår. Disse vil inngå som supplement til undervisningen utover podcast av forelesninger og diskusjoner.
- I vår var vi vært i kontakt med ansatte ved Institutt for pedagogikk som forsker særskilt på digital undervisning. Vi håper instituttet kan være en samtalepartner i fakultetets videre arbeid.
- Det gjenstår fortsatt å utarbeide opplæringsplan for ansatte på digitaliseringsområdet, samt planer for videre oppfølging både administrativt, faglig og pedagogisk. Imidlertid fortsetter førsteamanuensis Knut Martin Tande som drivkraft og ressurs i fakultetets digitaliseringsarbeid. Vi håper å ha på plass en mer helhetlig plan i begynnelsen av 2014.

5. INTERNASJONALISERING

I medhold av gjeldende handlingsplan for internasjonal virksomhet for perioden 2011-2013, har det så langt i år vært særlig fokus på samarbeid med Kina, Russland og USA.

Kina

- I juni arrangerte fakultetet ph.d-seminaret «Chinese Legal Culture» på Nordic Centre ved Fudan University. Seminaret ble delvis finansiert av SPIRE-midler som var bevilget fra UiB sentralt.
- I juni deltok også en delegasjon fra fakultetet på en felles workshop med forskere på Renmin University i Beijing. Workshopen var finansiert av midler fra SIU (Senter for internasjonalisering av utdanning) for å videreutvikle samarbeidet med Kina. En oppfølgingsworkshop er berammet i Bergen 18.-21. desember 2013, og en gruppe på 6-7 personer fra Renmin er ventet å delta på denne.

Russland

- Våren 2013 ble det lyst ut fire studentstipend for russiske studenter fra to av fakultetets russiske partneruniversiteter i Moskva og Kaliningrad, med interesse for energi- og miljørett. Studentene befinner seg nå i Bergen høsten 2013. Stipendene er finansiert av midler tildelt gjennom Samarbeidsprogrammet med Russland som administreres av SIU. Workshopen det også er tildelt midler til og som opprinnelig var planlagt for våren 2013, ble utsatt til 24.-25. oktober i Kaliningrad: «Current issues of Energy Law».

- Fakultetet leverte i juni 2013 to søknader om støtte til videre samarbeid med Russland ved SIUs utlysning av midler. Begge dreier seg om samarbeid innenfor energi- og miljørett. Fakultetet ble tildelt støtte til «begrensede aktiviteter» med søknadsramme NOK 300 000 for å videreføre utlysning av studentstipend for russiske studenter.

Nord-Amerika

- En delegasjon fra fakultetet reiste til USA (St. Louis) i mai 2013 med deltakelse på NAFSA-konferansen (Association of International Educators). Delegationen opprettet kontakt og/eller avholdt møter om eksisterende eller mulig fremtidig samarbeid med Penn State University, University of Illinois at Champaign, University of Minnesota, University of Charlotte, St. Louis University, St. Thomas University og American University Washington College of Law.
- Opprinnelig var det planlagt besøk til University of Colorado at Boulder og Pennsylvania State University i forbindelse med deltakelse på NAFSA. På grunn av helligdag i USA og tett program, lot ikke dette seg gjennomføre denne gang. Deltakelsen på NAFSA ble isteden kombinert med besøk til Hamline University der en revisjon av gjeldende samarbeidsavtale har vært under arbeid i lang tid.
- Det ble ikke gjennomført sommerskole for Hamline University, det er lagt på is inntil videre.
- En delegasjon fra fakultetet skal reise til Canada på CBIE (Canadian Bureau for International Education) konferanse i Vancouver i november. CBIE vil være en svært nyttig arena både for å knytte nye kontakter og for å få møtt mange potensielle partnere i løpet av kort tid. Det er også planlagt besøk til University of British Columbia i Vancouver, samt University of Alberta.
- Fakultetet har også levert to søknader om støtte fra Program for samarbeid med Nord-Amerika som administreres av SIU, til videre utvikling av samarbeid med USA og Canada. Søknadene dreier seg om styrking av eksisterende samarbeid og ble levert i samarbeid med Penn State University (USA) og University of Western Ontario (Canada). Svar ventes i november 2013.

Internasjonal aktivitet på Dragefjellet

- I april var fakultetet vertskap for Nordisk workshop i strafferett som samlet totalt 62 antall forskere fra 10 land. Workshopen var finansiert av SPIRE-midler.
- Seminaret Nordic Asylum Law ble arrangert i juni 2013.
- Kurset til Ray Corrado «JUS284-2-A Current theories and perspectives in Criminology» ble gjennomført i april 2013. Et tiltak på undervisningsfronten som kom studentene til gode.
- Fakultetet har fått en rekke forskere og ph.d-kandidater på gjestebesøk.

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 61/13**Forslag om opprettelse av nytt spesialeemne: JUS286-2-A Constitution and politics****Mal for vedtak om opprettelse av nye emner ved Det juridiske fakultet****Tegnforklaring:**

* skal inngå i kursbeskrivelsen i studieplanen.

** skal formuleres godt slik at tekstene egner seg for publisering på emnets hjemmeside.

Tema	
Kursets navn	Constitution and politics
Kode	JUS286-2-A
Kursets navn – bokmål*	Constitution and politics
Kursets navn – nynorsk*	Constitution and politics
Kursets navn – engelsk*	Constitution and politics
Antall studiepoeng*	10
Studienivå (BA eller MA)	MA
Kursansvarlig*	Karl Harald Søvig (jus) og Siri Gloppen (sam. pol.)
Faglærer(e)*	Karl Harald Søvig (jus) og Siri Gloppen (sam. pol.)
Administrativ kontaktperson (kan endres av administrasjonen uten nytt vedtak)	Kjersti Lillegraven
For rettsstudiets emner:	
- Kursinnhold**	<p><i>Objectives:</i> Introduce students to Norwegian Constitutional law, it's foundations and current challenges. The course is an interdisciplinary project between Faculty of social sciences, department of Administration and Organization Theory, department of Comparative Politics and Faculty of law, and addresses the topic both from a legal perspective and from social sciences. The lectures will be given by teachers from both the faculties, as well as invited guests. The aim of the current subject is to bring together students who share the same interest for constitutional matters in the conjunction between law and politics, but who never meet in spaced created by the university.</p> <p>The course will introduce students to ongoing research on central aspects of constitutional development bring students up to date on the frontiers of research and literature in the field, encourage active participation and independent thinking in engaging with the issues, provide a forum for students to present project proposals for master projects and develop their research skills Through this course the student will gain an overview of theoretical literature on the Norwegian constitution, and the relationship between rule of law and democracy. The constitution is an outcome of political activity, and at the same time it establishes the boundaries for all branches of the state, including the parliament, the central administrative apparatus and the Audit Office. The students will engage with the main theoretical perspectives to understand the dilemmas involved in securing the rule of law in a modern state, and the checks and balances between the executive, the legislator and the courts.</p> <p><i>Content:</i></p> <p>The constitution is the legal basis of all modern states, and in Norway the written constitution "Grunnloven" (from 1814) plays an important role. The executive power is vested with the King, the legislative power lies in the parliament, while the judicative power is conferred to a single court system, with the Supreme Court in Oslo. A special feature in Norway has been a</p>

	<p>rather conservative attitude concerning amendments and revisions to the written constitution. Partly, this conservatism can be traced back to the union with Sweden (1814-1905), where the parliament used the constitution as a form of shelter against Swedish influence.</p> <p>The course will give an introduction to the principles and the architecture of three bodies of the state, and the checks and balances between them. Historically, the combat of constitutional power was between the King and the parliament, where the latter in the end turned out to be the strongest. An ongoing constitutional discussion is related to juridification and judicialization and issues of accountability. This has partly a national component where courts are setting aside parliamentary decisions due to constitutional norms, but the forefront of this discussion is the influx of international norms, like the European Convention of Human Rights and the European Economic Area. Another constitutional development relates to the growth of different forms of accountability mechanism, like the ombudsmen and auditing offices.</p> <p>One aim of the course is to give an introduction of the 'living' constitution which also include the role of political parties, the central government apparatus, the corporative arrangements and the principle of local self government. The course will discuss constitutional policies and politics focusing on reforms and changes in the relationships between the executive, the legislator and the court. Comparative elements will be included when appropriate.</p>
- Læringsutbytte**	The student should acquire insights into how law and legal institutions constitute, shape and constrain political action under the Norwegian constitution, and how the legal institutions themselves are shaped by the political and social context. The student should gain a good understanding of central concepts and theoretical debates such as separation of power, rule of law and access to courts. The student should be able to analyze how legal and political institutions in Norway effects on society.
- Litteratur**	
Særlig egnet i kombinasjon med	
Undervisning:	
- undervisningssemester (høst/vår)*	Hver vår
- undervisningsform*	
- undervisningsspråk*	Engelsk
- obligatoriske elementer*	Deltakelse på 75 % av forelesningene og bestått obligatorisk kursoppgave.
Opptak/adgangsregulering:	
- studierettskrav*	MAJUR – JUSVALG – INTL-JUS
- undervisningsopptak*	Ingen
- deltakerkapasitet	Ubegrenset
- privatistadgang*	Nei
Eksamen:	
- eksamenssemester(høst/vår) *	Eksamen hver vår
- eksamensform* <ul style="list-style-type: none"> o semester med undervisning o semester uten undervisning 	<p>Hjemmeeksamen eller essay med karakter. Essay skrives i løpet av semesteret, mens hjemmeeksamen skrives som avslutning med en ramme på én uke.</p> <p>Eksamen bare i undervisningssemester.</p> <p>(kontinuasjons eksamen/gjentakseksamen i høstsemesterne der alle obligatoriske elementer er bestått.)</p>
- eksamenstid*	
- eksamensspråk*	
- oppgaven	Engelsk

-besvarelsen	Engelsk
- karakterregel*	Gradert skala med 5 trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått, jfr. Studieplan for masterstudiet I rettsvitenskap ved UiB § 3-1 nr 2 første punktum.
Hjelpemidler til eksamen, avvik fra § 3-6 flg.	
Forkunnskaper (inkludert språkkunnskaper):	
- obligatoriske*	Bachelorgrad i sammenlignende politikk eller fullført 3. studieår på integrert masterstudium i rettsvitenskap eller annen treårig jusstudium.
- anbefalte*	Bachelorgrad i sammenlignende politikk eller fullført 3. studieår på integrert masterstudium i rettsvitenskap eller annen treårig jusstudium.
Faglig overlapping med andre emner*	Ingen
Evaluerings*	I tråd med fakultetets retningslinjer
Kontaktinformasjon* - Avdeling/institutt/ /fakultet	Administrativ kontaktperson: Kjersti Hjort Lillegraven Enhetens navn: Det juridiske fakultet Besøksadresse: Magnus Lagabøtes plass 1 Ekspedisjonstid: 09.00 – 14.00. Postadresse: Postboks 7800 Postnummer og -sted: 5020 BERGEN Telefon: 55 58 95 00 Faks: 55 58 95 10 E-post: info@jurfa.uib.no Web: http://www.uib.no/jur
Målgruppe(r)	Både som valgemne for hjemlige studenter med interesse for skjæringsfeltet mellom juss og politikk, og for tilreisende utvekslingsstudenter.
Behovet for tilrettelegging i forhold til målgruppene	Ingen særskilt.
Finansiering av emnet	Ordinær intern.
Ressurser	
- kursansvarlig	Intern. (Ordinært ansvar for spesialelmne pluss godtgjøring for forelesningene og sensur.)
- undervisningsressurser	Fakultetets lærere (Halvard H. Fredriksen, Jørn Ø. Sunde, Eirik Holmøyvik og Karl Harald Søvig) vil gi undervisning med til sammen 10 timer
- administrative ressurser	Intern, ordinær.
Kursets relevans	Kurset er et ledd i UiB sin feiring av det forestående 200 årsjubileet for Grunnloven. Per i dag finnes knapt felleskurs på tvers av fakultetene, og bærende idé er å gi et tilbud til studenter som er interessert i skjæringsfeltet mellom juss og politikk.

[Tilbake til saklisten](#)

JUS273-2-A Legal Philosophy: Endring av emnebeskrivelse

Nåværende tekst i kursbeskrivelsen for JUS273-2-A: <i>Legal Philosophy</i>	Ny tekst i kursbeskrivelsen for JUS273-2-A: <i>Legal Philosophy</i>
<p>Compulsory Requirements A paper must be approved before exam.</p> <p>Assessment methods Exams are held in teaching semesters only. A mandatory paper must be submitted and approved in the teaching semester before taking the final exam. For students who attended classes in the teaching semester, but who due to illness, pregnancy or other special circumstances were unable to submit the mandatory paper and sit the exam, the faculty may on application accept submission of mandatory paper and hold an exam the following semester. Students who completed the exam in the teaching semester, but did not achieve a pass grade, or who due to illness, pregnancy or other special circumstances were unable to sit the exam, are entitled to (re-)sit the exam the following semester.</p> <p>Four hours school exam. A - E for passed, F for failed.</p> <p>Exam language:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Question paper: English • Answer paper: English 	<p>Compulsory Requirements None</p> <p>Assessment methods Exams are held in teaching semesters only. Students who completed the exam in the teaching semester, but did not achieve a pass grade, or who due to illness, pregnancy or other special circumstances were unable to sit the exam, are entitled to (re-)sit the exam the following semester.</p> <p>Four hours school exam. A - E for passed, F for failed.</p> <p>Exam language:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Question paper: English • Answer paper: English

JUS273-2-C Law and Justice: Endring av emnebeskrivelse

Nåværende tekst i kursbeskrivelsen for JUS273-2-C: <i>Law and Justice</i>	Ny tekst i kursbeskrivelsen for JUS273-2-A: <i>Law and Justice</i>
<p>Compulsory Requirements A paper must be approved before exam.</p> <p>Assessment methods Exams are held in teaching semesters only. A mandatory paper must be submitted and approved in the teaching semester before taking the final exam. For students who attended classes in the teaching semester, but who due to illness, pregnancy or other special circumstances were unable to submit the mandatory paper and sit the exam, the faculty may on application accept submission of mandatory paper and hold an exam the following semester. Students who completed the exam in the teaching semester, but did not achieve a pass grade, or who due to illness, pregnancy or other special circumstances were unable to sit the exam, are entitled to (re-)sit the exam the following semester.</p> <p>Four hours school exam. A - E for passed, F for failed.</p> <p>Exam language:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Question paper: English • Answer paper: English 	<p>Compulsory Requirements None</p> <p>Assessment methods Exams are held in teaching semesters only. Students who completed the exam in the teaching semester, but did not achieve a pass grade, or who due to illness, pregnancy or other special circumstances were unable to sit the exam, are entitled to (re-)sit the exam the following semester.</p> <p>Four hours school exam. A - E for passed, F for failed.</p> <p>Exam language:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Question paper: English • Answer paper: English

Kvalitetssikring av undervisning og oppfølging i JUS399 Masteroppgave

NY FAGLIG KVALITETSSIKRING FOR SKRIVING AV MASTEROPPGAVE (JUS399) – FEMTE STUDIEAR

1. Bakgrunn

Fakultetsstyret Ved Det juridiske fakultet i Bergen vedtok i juni 2013 følgende:

«1. Fakultetsstyret tar orienteringen i notat av 3.6.2013 om praksis for masteroppgaveordningen til etterretning.

2. Det oppnevnes kursansvarlige for emnene JUS398 og JUS399. Styret ber om å få seg forelagt utkast til instruks for kursansvarlige for de aktuelle emnene, hvor ansvar og oppgaver avklares. Kursansvaret godskrives samlet med 30 timer.

3. Dekanen oppnevner faglige koordinatorene for masteroppgavene. Styret ber om å få seg forelagt utkast til instruks for de faglige koordinatorene, hvor ansvar og oppgaver avklares. Oppgaven som koordinator godskrives med 10 timer.

4. Den kursansvarlige ser på rutiner for framtidig koordinering og innhold i emner for den fremtidige masteroppgaveskriving.»

Etter styrevedtaket har dekanen oppnevnt Anne Marie Frøseth og Knut Tande som kursansvarlige for JUS398 og JUS399, kursene for skriving av henholdsvis 60 og 30 studiepoengs masteroppgave. I samråd med dekanen og i samarbeid med de administrativt ansvarlige for JUS398 og 399, har de kursansvarlige utarbeidet et forslag til et mer strukturert og faglig kvalitetssikret studieopplegg for kurset JUS399. Nedenfor beskrives formålet med, og det nærmere innholdet i, de foreslåtte endringene, jf. punkt 2 og 3. Allerede eksisterende elementer knyttet til oppgaveskrivingen i form av veiledning på 10 timer og forelesninger på ulike stadier av skriveprosessen, beholdes i sin nåværende form.

2. Formålet med den nye faglige kvalitetssikringen av JUS399

Generelt om kvalitetssikringen av JUS399

Den overordnede målsettingen med den nye struktureringen av JUS399 er å sikre studentene bedre læringsutbytte ved skriving av masteroppgave, jf. læringsutbyttebeskrivelsen for JUS399 som særlig vektlegger den vitenskapelige og forskningsmessige siden ved kurset. Studentene skal lære seg å anvende en forskningsmetode, jf. også at dette er et krav til læringsutbyttet på masternivå i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Den nye kvalitetssikringen skal i en tidlig fase gi studentene en klarere forståelse av hva som er særskilt for læringsprosessen ved skriving av en masteroppgave. Sentralt står kvaliteten på problemformuleringer og de metodiske grepene for det valgte oppgavestemaet. Slik det er i dag, kommer mange studenter for sent i gang med skrivearbeidet, og kan lenge være usikre på hva som særkjenner utfordringene ved et slikt arbeid. Mange bruker mye tid på å spisse tema og problemstillinger på en hensiktsmessig måte. Dersom man skal oppnå en maksimal ressursutnyttelse, mener vi derfor det er mest formålstjenlig å styrke den faglige innsatsen i skrivingens innledende fase. Det vil føre til at studentene så tidlig som mulig stimuleres til tenke gjennom temavalg, problemformulering og metodiske grep knyttet til oppgaven. De endringsforslagene som er behandlet nedenfor under punkt 3, i form av utarbeidelse av en prosjektskisse, og gjennomføring av en workshop med en fagansvarlig og med andre studenter innenfor tilsvarende fagområder, må sees på bakgrunn av dette.

Dersom masteroppgaveskriving skal kunne representere en merkevare for Det juridiske fakultet i Bergen, og en reell kvalitetsheving av studentenes kunnskaper, ferdigheter og kompetanse i siste del av jusstudiet, må det til en viss grad løsrives fra andre målsetninger og utviklingsstrategier ved fakultetet. Masteroppgaveskrivingen må frontes og utvikles som et akademisk høydepunkt i jusstudiet, hvor en i større grad enn ellers kan dyrke personlige faglige interesser, og utvikle ferdigheter og kompetanse knyttet til forskningsvirksomhet. Av denne grunn er det viktig at det etableres ulike faggrupper med egne fagansvarlige, jf. nedenfor i punkt 3, slik at kurset JUS399 får en selvstendig forskningsbasert faglig plattform. På denne måten får en frem hvordan JUS399 skiller seg fra andre kurs på studieprogrammet, og også at målsettingen med kurset er noe annet enn de ulike forskergruppenes forskningsstrategi.

JUS398 – 60 studiepoengs masteroppgave

De store masteroppgavene som skrives gjennom kurset JUS398, skal fortsatt skrives innenfor de rammer som gjelder i dag. Det er to grupper av studenter som skriver stor masteroppgave:

1) Studenter som har søkt om og fått tildelt stipend fra fakultetet. Her er det etablert en rutine med stipendutlysning for ulike prosjekter og vurdering av søknader i samarbeid med dekanatet og forskningsgruppene.

Forskergruppene bør formidle tema for masteroppgaver overfor studentene, i tråd med sin forskningsstrategi for ulike tidsperioder. Disse temaene bør presenteres samme sted som emnebankene for faggruppene for JUS399, men adskilt fra emnebankene for JUS398. Studenter som ønsker å skrive store masteroppgaver bør, som i dag, søke om å få skrive stor masteroppgave. Forskergruppene bør selv være med i denne prosessen, og ideelt sett være i dialog med interesserte studenter før valget tas. Dette gir et eierskap til studentene som senere vil gi forskergruppedeltakerne motivasjon til å integrere studentene i forskergruppene.

2) Studenter som har søkt om og fått godkjenning til å skrive stor masteroppgave, uavhengig av fakultetsstipend. Det kan dreie seg om studenter som skriver helt uten stipend, eller som skriver med stipend fra en ekstern aktør. Her er det etablert en rutine der utdanningsdekanen vurderer søknadene.

Informasjon og formidling

Formidlingsarbeidet overfor studentene når det gjelder skriving av masteroppgave, må også styrkes. Faggruppene må markedsføres bedre, og det må bli lettere for studentene å finne ut av valgmuligheter og personlige faglige interesser i god tid før oppgavearbeidet starter. De kursansvarlige har derfor utviklet en egen web-basert plattform, som skal gi studentene en bedre informasjon om fag- og kurstilbudet. I tillegg vil de fagmøtene som nevnes nedenfor i punkt 3, gi studentene ytterligere faglig informasjon.

Faggrupper og fagansvarlige

Tilbudet til studentene deles inn i faggrupper med egne faglige ansvarlige, som er vitenskapelig ansatte på fakultetet. De fagansvarlige skal som nevnt nedenfor i punkt 3, kvalitetssikre oppnevning av veiledere og sensorer på en mer grundig og systematisk måte enn det som er tilfellet i dag. Siden det faglige tilbudet ved masteroppgaveskriving har en

meget stor spennvidde, er det nødvendig at kvalitetssikringen plasseres på de fagansvarlige innenfor hver faggruppe, og ikke de kursansvarlige for JUS398 og 399. De kursansvarlige for JUS398 og 399 vil ha et ansvar for kvalitetssikringen av kurstilbudet på et overordnet faglig nivå, og sikre gjennomføringen av det totale kursopplegget, blant annet gjennom faglig kvalitetssikring og gjennom forelesninger som skal bidra til generell kompetanse knyttet til oppgaveskriving. Videre skal de kursansvarlige sikre at det gjennomføres en koordinering og faglig utvikling og formidling av enkeltfagene.

3. Om faggruppene og de fagansvarliges rolle

Det tas sikte på å opprette tolv faggrupper for skriving av masteroppgave, med hver sine fagansvarlige:

- 1) Alminnelig og spesiell strafferett
- 2) Arbeids- og diskrimineringsrett
- 3) Arverett, familierett og barnerett
- 4) Erstatnings- og forsikringsrett
- 5) Folkerett, havrett og ressursrett
- 6) Immaterialrett, markedsrett og konkuranserett
- 7) Kontraktsrett, obligasjonsrett og entrepriserett
- 8) Menneskerettigheter, internasjonal strafferett og flyktningerett
- 9) Rettergang og bevis
- 10) Rettskultur, rettsfilosofi og juridisk metode
- 11) Selskapsrett og skatterett
- 12) Tingsrett, planrett og kommunalrett
- 13) Forvaltnings- og velferdsrett

De fagansvarlige innenfor hver faggruppe vil ha ansvaret for å kvalitetssikre angivelsen av aktuelle masteroppgavetema i emnebanken som er tilgjengelig for studentene, velger ut den best kvalifiserte veilederen for hvert enkelt tema, og sender ut den første forespørselen om veiledning til disse. Den videre oppfølgingen av veilederne, den formelle etableringen av veiledningsforholdet, og den nærmere administreringen av veiledere, vil skje gjennom studieadministrasjonen som tidligere. De nærmere rutinene må utarbeides i samråd mellom de

kursansvarlige og studieadministrasjonen.

Fra og med neste semester vil det være det være fagmøter for hver faggruppe hvor den fagansvarlige presenterer sitt fagfelt for studentene med tanke på skriving av masteroppgave. Deltakelse på disse møtene er ikke obligatorisk, men er som nevnt foran et tilbud til studentene om å få mer informasjon om ulike fagområder før de velger tema for masteroppgaven. Studentene kan velge å delta på flere møter.

I inneværende semester vil det ikke være tid til å gjennomføre fagmøter, så disse vil først starte opp for neste kull av studenter som skriver masteroppgave.

Fristen for påmelding med fagvalg vil være 1. november eller 1. mai avhengig av hvilket skrivesemester det dreier seg om, altså det samme som tidligere.

I tillegg vil den fagansvarlige ha ansvaret for å gjennomføre en obligatorisk workshop på to timer med studenter innenfor den aktuelle faggruppen i løpet av den første måneden i skrivesemesteret. Workshopen skal arbeide med de temavalg og problemformuleringene om studentene har valgt tidligere. For å sikre en god forberedelse til workshopen fra studentenes side, og mulighet for god oppfølging fra den fagansvarliges side, skal studentene levere en obligatorisk prosjektskisse knyttet til sitt prosjekt til den fagansvarlige i slutten av første uke av semesteret. Det legges til rette for innlevering på Mi Side.

I tiden frem til workshopen får hver student 20 minutter hver til dialog med den fagansvarlige om temavalg og problemformulering knyttet til masteroppgaven. Det er valgt et begrenset tidsrom for at ordningen skal være overkommelig for fagansvarlige med mange studenter, og for at det skal skilles klart mellom fagansvar og ordinær veiledning. Studentene vil bli gitt en egen mal for utarbeidelsen av prosjektskissen,

Økonomiske konsekvenser av forslaget

De kursansvarlige for JUS398 og 399 godskrives samlet med 60 undervisningstimer per studieår.

Siden det dreier seg om interne faggrupeledere, skjer godskriving også for disse gjennom undervisningsregnskapet. For at det skal oppnås en kvalitetsheving utover faglig administrering, gis det en honorering på 2 timer per student for de følgende arbeidsoppgavene:

- Utvikling av emnebank
- 20 minutter dialog per student
- Ett fagmøte per semester
- Kvalitetssikring av veiledere og sensorer for ulike masteroppgavetema
- Kontakt med studieadministrasjonen

I tillegg skal det som angitt foran, holdes en workshop med maksimalt 15 studenter per semester. Honorering skjer her i samsvar med omregningsnøklene for gjennomføring av seminar. Honoreringen dekker de følgende arbeidsoppgavene:

- Forberedelse til workshopen med basis i prosjektskisser
- Gjennomføring av workshopen

5. Forslag til vedtak

Sak 65/13**Forslag om endring i litteraturlisten JUS250-2-C / Health and Human Rights in the Welfare State**

Forslag til ny tekst er skrevet med fete bokstaver, tekst som foreslås tatt ut er gjennomstrekert.

- Toebes, Hartlev, Hendriks and Rothmar Herrmann (eds): Health and Human Rights in Europe (Intersentia 2012). 310 pages
- Aasen, Halvorsen and Barbosa da Silva (eds): Human Rights, Dignity and Autonomy in Health Care and Social Services: Nordic Perspectives (Intersentia 2009): All chapters except chapters 1, 4, 7 and 9. 111 pages
- **Biswas, Toebes, Hjern, Ascher, Norredam: Access to health care for undocumented migrants from a human rights perspective: A comparative study of Denmark, Sweden, and the Netherlands, 14 Health and Human Rights p. 49-60.**

Pages all together: approx. ~~420~~ **431**

[Tilbake til saklisten](#)

Studieutvalget
Det juridiske fakultet
Universitetet i Bergen

Bergen, 04.11.13

Søknad om endring av emnebeskrivelsen (hjelpemidler til skoleeksamen) – JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner

Det søkes herved om en endring av emnebeskrivelsen til JUS 121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner angående tillatte hjelpemidler til bruk på eksamen.

I *Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen, § 3-5 «Hjelpemidler til eksamen»*, heter det at:

1. Dersom ikke annet er fastsatt i emnebeskrivelsen, kan dette benyttes på skoleeksamen:
 - a) Inntil 2 utgaver eller eksemplarer av lovsamlingen «Norges lover» (utg. av Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo). Studentene er selv ansvarlige for å
 - i. ha med seg lovsamling på eksamen og
 - ii. ha siste utgave
 - b) Én rettskrivingsordliste eller ordbok
2. Emnebeskrivelsen i hvert enkelt emne kan tillate ytterligere bruk av hjelpemiddel.
3. På de to første studieårene, unntatt EXFAC Juridisk forprøve, kan studenter som har vært i landet mindre enn fire år, etter søknad få ha med flere ordbøker.
4. Utskrifter fra internett eller database er ikke tillatt hjelpemiddel til eksamen.

Dagens emnebeskrivelse fastslår følgende tillatte hjelpemidler til bruk på skoleeksamen:

Tillatte hjelpemiddel til eksamen

Sjå § 3-5 i *Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen:*
<http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/utfyllende-regler-for-studier-ved-det-juridiske-fakultet-universitetet-i-bergen>

NB! På denne eksamenen kan ein i tillegg ha ei (ekstra) engelsk/norsk-norsk/engelsk ordbok (eitt bind)

Særreglar om ordbøker

- Ein kan iht. studiereglementet ha med seg ei rettskrivingsordliste eller ordbok. Merk at ordbøker som til dømes inneheld både norsk-engelsk og engelsk-norsk vert rekna som ei ordbok.
- Ordbøker som er til/frå dei same to språka, til dømes norsk-engelsk/engelsk-norsk, i to fysiske bind vert rekna som ei ordbok. Disse kan ha ulik utgjevar og/eller være ulike utgåver.
- Kombinasjonar som utgjer meir enn to fysiske bind er ikkje tillat.

På skoleeksamen er det i lys av kursets læringskrav naturlig å prøve studentene om en rekke folkerettslige og EU/EØS-rettslige spørsmål. Dette gir studentene behov for tilgang til en rekke grunnleggende folkerettslige og EU/EØS-rettslige tekster som ikke står i lovsamlingen, som f.eks. Wienkonvensjonen om traktater 1969, FN-pakten og EU-traktatene (TEU og TFEU).

Det er de siste årene laget et vedlegg til skoleeksamen med utdrag fra relevante traktater og andre dokumenter. Dette vedlegget kommer som oftest på ca. 20-30 sider. På en 4-timers skoleeksamen vil de fleste av studentene ofte ikke ha tilstrekkelig med tid til å utnytte vedlegget fullt ut, et syn som også er blitt fremhevet flere ganger av en rekke arbeidsgrupperepresentanter på referansegruppemøtene som undertegnede har hatt med studentene på kurset de siste årene.

Det foreslås derfor å tillate studentene å ta med en traktatsamling til bruk på skoleeksamen. På denne måten slipper studentene å bruke unødig mye tid på eksamen med å bla seg gjennom et langt vedlegg, og de får anledning til å bli bedre kjent med tekstene godt i forkant av skoleeksamen.

Den mest oppdaterte traktatsamlingen på markedet i dag er Fauchald & Tuseth (red.), «Global and Regional Treaties», 2012 Institutt for offentlig rett, ISBN 978-82-8063-114-5 (2009 s.). Denne inneholder de fleste folkerettslige og EU/EØS-rettslige tekstene studentene vil kunne ha bruk for på skoleeksamen.

Jeg tillater meg derfor å foreslå følgende endring i kursets emnebeskrivelse:

Tillatne hjelpemiddel til eksamen

*Sjå § 3-5 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen:
<http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/utfyllende-regler-for-studier-ved-det-juridiske-fakultet-universitetet-i-bergen>*

NB! På denne eksamenen kan ein i tillegg ha:

- 1) Ei (ekstra) engelsk/norsk-norsk/engelsk ordbok (eitt bind).**
- 2) Ein kopi av Fauchald & Tuseth (red.), «Global and Regional Treaties», 2012 Institutt for offentlig rett.**

Særreglar om ordbøker

- *Ein kan iht. studiereglementet ha med seg ei rettskrivingsordliste eller ordbok. Merk at ordbøker som til dømes inneheld både norsk-engelsk og engelsk-norsk vert rekna som ei ordbok.*
- *Ordbøker som er til/frå dei same to språka, til dømes norsk-engelsk/engelsk-norsk, i to fysiske bind vert rekna som ei ordbok. Disse kan ha ulik utgjevar og/eller være ulike utgåver.*
- *Kombinasjonar som utgjer meir enn to fysiske bind er ikkje tillat.*

Med vennlig hilsen,

Førsteamanuensis Christian Franklin
Kursansvarlig JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner

[Tilbake til saklisten](#)